

Llegir Isaïes, parlar de Jesús

Dm, 18/01/2022 per Josep Maria Solà

[Mirant el text](#)

Una cita del profeta Isaïes ocupa un lloc rellevant en el text de l'evangeli de Lluc que llegim aquest diumenge (Lc 1,1-4; 4,14-21). L'evangelista es val de la versió grega de l'Antic Testament anomenada versió dels LXX. El fragment citat està extret dels dos primers versets del capítol 61 amb inserció d'un tros del verset 6 del capítol 58. De 61,1 omet "a curar els cors desfets" i a continuació de "als cecs el retorn a la llum" introdueix 58,6d "a deixar en llibertat els oprimits". El més sorprenent, però, és l'omissió de la segona part de 61,2: "el dia que el nostre Déu farà justícia". La sorpresa rau en que tothom esperava un messies que liderés la venjança contra el romans que amb les seves legions l'any 4 aC. havien destruït Sèforis, la capital de Galilea, població no gaire lluny de Natzaret, seguit d'una cruel repressió en la que havien estat crucificats uns dos mil jueus. És de suposar que en la memòria popular encara es mantenia encès el ressentiment que atiava el lògic desig de venjança. Jesús vol deixar clar que no s'identifica amb aquest tipus de messianisme tan esperat.

Totes aquestes seleccions i omissions estan en funció del missatge que es vol comunicar. És un procediment usat pels rabins que es valien dels textos amb molta llibertat a fi d'avaluar les tesis que volien exposar. No es pot descartar la possibilitat que Lluc fos un rabí convertit. De fet els nostres liturgistes fragmenten els textos en funció del que es vol ressaltar. Avui mateix l'evangeli es compon de dos fragments de la primera part de l'obra de Lluc.

La cita d'Isaïes comença dient: "L'Esperit del Senyor reposa sobre meu". En l'escena del Baptisme, Lluc ha deixat ben clar que Jesús rep del Pare l'Esperit, aquest el llençarà al desert (4,1) i l'acompanyarà en la missió que Jesús acaba d'encetar a Galilea (4,14). La particularitat del text d'Isaïes és que uneix la unció messiànica amb el do de l'Esperit. Amb la introducció de la cita d'Isaïes, Lluc vol posar de manifest que Jesús és el messies d'Israel. La unció messiànica, en un primer moment, a l'Antic Testament va unida a l'exercici de la reialesa. David és ungit per fer de rei (1Sa 16,1-13) però en el text d'Isaïes no hi ha cap referència a la dinastia davídica que portés a pensar en una funció de Jesús com a rei. És més, ja hem vist com Jesús, amb l'omissió del dia de la venjança, defuig qualsevol possibilitat de lideratge reial.

La presentació de Jesús, citant aquest text d'Isaïes, reforça el convenciment de l'evangelista segons la qual la presència i l'actuació de l'Esperit domina tota l'existència de Jesús i també posar de manifest que en l'actuació de Jesús es porta a terme l'acompliment de les Escriptures. Recordem que escriu a Teòfil que coneix sobradament l'Escriptura jueva i li vol fer entendre que el fet Jesús no és una casualitat sinó que s'insereix en al pla de Déu que es pot copsar amb una atenta lectura de l'Escriptura.

"Anunciar la bona nova als pobres". Descartat el programa messiànic basat en la violència i el combat, el messianisme de Jesús es defineix pel fet de portar la bona nova (evangelitzar) als pobres. Aquests tenen en l'evangeli de Lluc una predilecció especial (6,20; 7,22; 14,13.21; 16,20.22; 18,22; 19,8; 21,3), afí a la predilecció del Senyor pels pobres expressada en l'Antic Testament (Sl 69,34; 72,12.13). Quan el Baptista vol saber si l'activitat de Jesús s'inscriu en l'autèntica espera messiànica,

la resposta és: els pobres reben l'anunci de la bona nova (7,22).

La bona notícia es converteix en missatge de Llum i felicitat quan esdevé l'anunci de l'any de gràcia (Lv 25,8-22). Es tracta de l'any jubilar que es celebrava cada cinquanta anys. En aquest any els camps es deixaven de cultivar, els deutes eren perdonats i els esclaus alliberats. Tot això té més d'ideal que d'històric però el cert és que presenta el desig d'un temps nou, la restauració d'una creació que s'ha deteriorat, el començament d'una etapa històrica on la sobirania del Senyor s'imposarà al domini d'unes estructures econòmiques i socials injustes i opressores.

L'any jubilar durarà un any i s'acabarà; el temps de gràcia que s'inaugura amb Jesús no té acabament. És el temps del Regne de Déu que comença essent molt poca cosa (Lc 13,18) però resulta imparabile en el seu creixement i la seva grandesa.

Diumenge 3r durant l'any. 23 de Gener de 2022